

Το πάθος του μοναχού

/ Θεολογία και Ζωή

Του Στέφανου Δορμπαράκη

Η καμπάνα μόλις είχε σημάνει για το κάλεσμα των μοναχών στην εωθινή ακολουθία. Ο μοναχός Ησύχιος για ακόμη μία φορά έμπαινε με αρκετή δυσκολία στο καθολικό του ναού σέρνοντας, όπως συνήθιζε άθελά του τα τελευταία χρόνια, τα λεπτοκαμωμένα γερασμένα πόδια του προκαλώντας έτσι την αναστάτωση των περισσοτέρων μοναχών. Ορισμένοι τον κοίταξαν περιφρονητικά. Άλλοι δεν καταδέχτηκαν ούτε το βλέμμα τους να του ρίξουν, αρκούμενοι στο να μουρμουρίζουν κάτι μέσα από τα δόντια τους.

Δεν ήταν αυτή όμως η κύρια αιτία αναστάτωσης. Εκείνο που προκαλούσε περισσότερο τους άλλους μοναχούς ήταν η έντονη μυρωδιά του τσιγάρου που αναδυόταν από τα βρωμισμένα ράσα του και από τη λευκοκιτρινισμένη γενειάδα του. Δεν μπορούσαν να ανεχτούν οι εν Χριστώ αδελφοί του ότι καλόγερος τέτοιας μεγάλης ηλικίας – ογδόντα τεσσάρων ετών και με έκδηλα τα σημάδια της φθοράς του χρόνου πάνω του – ήταν μπλεγμένος μ' ένα τέτοιο πάθος, που οδηγούσε κάποιους πιο ασθενείς στη συνείδηση να ξεπερνούν τα όρια της αποστροφής του και να φτάνουν μερικές φορές στον εμπαιγμό και την προσβολή του προσώπου του.

Τι κι αν που ο Ησύχιος ήταν από τους παλαιοτέρους στο μοναστήρι; Η βρωμιά που άφηνε πίσω του είχε κάνει πολλούς όχι μόνο να μην τον αποδέχονται, αλλά και να μην τον σέβονται καθόλου.

Εκείνος δεν μιλούσε ποτέ. Έβλεπε την όλη ατμόσφαιρα γύρω του, έσκυβε το κεφάλι, ψιθύριζε προσευχές και... έδινε ευχές. Είχε καταφέρει σ' ένα βαθμό να κάνει βίωμα ό,τι έλεγε το όνομά του.

Κανείς βεβαίως δεν γνώριζε την πραγματική ζωή και τον μεγάλο αγώνα που έκανε καθημερινά. Ούτε καν και ο νέος ηγούμενος του μοναστηριού, ο οποίος από παλιά τον κρατούσε σε κάποια απόσταση, κι όταν έγινε ηγούμενος απορροφήθηκε από τα διοικητικά βαριά καθήκοντά του. Μη γνωρίζοντας μάλιστα την πνευματική κατάστασή του, θεωρούσε καλό να κρατά «διακριτική» στάση απέναντί του, με σεβασμό μεν προς το γήρας του, αλλά και με την ενδόμυχη προσμονή, που δεν ήθελε ούτε στον εαυτό του να την ομολογήσει, πότε θα αναχωρήσει από τον κόσμο αυτόν για να γλιτώσει από τις πιέσεις και τα σχόλια των άλλων μοναχών.

Ένα σύνηθες φαινόμενο ήταν το γεγονός ότι πολλοί νεώτεροι μοναχοί κάθε φορά που περνούσαν έξω από το μικρό κελί του, τού χτυπούσαν δυνατά την μικρή ξύλινη πορτούλα του προσβάλλοντάς τον πολύ άσχημα, λέγοντας χαρακτηριστικά πως η μυρωδιά που έβγαινε από μέσα θα τον έκαιγε στην κόλαση...

Η αλήθεια όμως ήταν πως γεννήθηκε από δύο γονείς λάτρεις του τσιγάρου, αφού σ' αυτούς ανήκε μία από τις μεγαλύτερες καπνοβιομηχανίες εκείνη την εποχή στην Ελλάδα. Έτσι, είτε το ήθελε είτε όχι, ο Ησύχιος (κατά κόσμον Παύλος) μεγάλωσε μέσα στο εργοστάσιο των γονιών του, με αποτέλεσμα ο καπνός να μην λείπει καμία ώρα της ημέρας ούτε από το σπίτι αλλά ούτε και από το χώρο εργασίας όπου τον έπαιρναν μαζί τους από πολύ μικρό. Ως εκ τούτου, ο Παύλος από την παιδική του ηλικία είχε εθιστεί στην μυρωδιά αυτή, πράγμα που τον έκανε πολύ φανατικό καπνιστή...

Η έντονη κλίση του όμως στην Εκκλησία – κατάλοιπο από τη συναναστροφή του με την ευλαβή γιαγιά του – κι ένα συγκλονιστικό γι' αυτόν γεγονός που το θεώρησε ως επέμβαση του Θεού στη ζωή του, οδήγησε τα βήματά του εδώ κι αρκετές

δεκαετίες στις μοναχικές τάξεις της ιστορικής μονής του αγίου Νεκταρίου. Ο αγώνας του έκτοτε να επιβεβαιώνει την κλίση του στην καλογερική με την τήρηση των αγίων εντολών του Χριστού ήταν μεγάλος.

Εκεί όμως που έδινε τις μάχες του καθημερινά, εκεί που φαινόταν άλλοτε να κερδίζει και άλλοτε να πνίγεται και να χάνει ήταν με την «οικογενειακή» μυρωδιά. Το τσιγάρο φάνταζε ο απόλυτος όγκος, το βουνό που μπροστά του διαπίστωνε ότι ίσως ποτέ δεν θα πατούσε την κορυφή του. Πραγματικά το τσιγάρο ήταν σαν δεύτερη τροφή του. Καλύτερα: η πρώτη τροφή του! Δεν μπορούσε να κάνει τίποτα χωρίς αυτό.

Κι όμως η προσπάθεια που κατέβαλε όλα αυτά τα χρόνια ήταν αξιοθαύμαστη. Είχε καταφέρει όλο αυτό το διάστημα να μειώσει κατά πολύ το κάπνισμα και μάλιστα είχε φτάσει στο σημείο να καπνίζει μόνο ένα-δύο τσιγάρα τη μέρα. Γεγονός πάντως ήταν ότι παρόλο τον περιορισμό, το πάθος ήταν ενεργό.

Αυτός βεβαίως που ήξερε τον πνευματικό αγώνα του ήταν ο γέροντάς του, με τον οποίο συνδέθηκε πολύ αφότου εισήλθε στη μοναχική ζωή. Αυτός τον ενίσχυε, τον κατανοούσε, τον παρηγορούσε, τον προστάτευε... Η αναχώρησή του όμως για την ουράνιο βασιλεία έριξε πολύ το πνευματικό σθένος του Ησύχιου. Ο νέος Γέροντάς του, κατά πολύ νεώτερός του, δεν μπορούσε να κατανοήσει σε βάθος ακόμη την εσωτερική του ζωή, ενώ, όπως είπαμε, ο νέος ηγούμενος ακόμη περισσότερο δεν είχε και τον χρόνο καν να ασχοληθεί με τον γέροντα μοναχό.

Ο καιρός περνούσε και τα καψώνια των νεωτέρων προς τον φιλήσυχο μοναχό συνεχίζονταν παίρνοντας στο εξής και μορφή μίσους, καθώς κάποιοι ενοχλούνταν ακόμα κι από την σιωπή του ηλικιωμένου αυτού μοναχού...

‘Ηταν ανήμερα των αγίων Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου όταν μία ευαδία είχε διαχυθεί σ’ όλο το μοναστήρι. Όλοι αναστατωμένοι προσπαθούσαν να ανακαλύψουν την πηγή αυτής της άρρητης ευαδίας, η οποία μπορούσε ίσως να συγκριθεί μόνο με το πιο μεθυστικό λουλούδι στο περβόλι του Παραδείσου... Κι όμως κανείς δεν μπορούσε να πιστέψει πως αυτή η θεϊκή και άγια ευαδία προερχόταν από το μικρό και ταπεινό κελί του μοναχού Ησυχίου.

Άπαντες έτρεξαν να δουν τι είχε συμβεί... Το μυστήριο λύθηκε σύντομα. Ο μοναχός Ησύχιος βρισκόταν μέσα στην αγκαλιά του αγαπημένου του Πατέρα. Είχε μόλις αναχωρήσει για την ουράνια πολιτεία των αγγέλων. Ο πολυαγαπημένος του γέροντας θα ήταν στο εξής πολύ περήφανος για τον καλό υποτακτικό του ο οποίος έστω και την έσχατη στιγμή κατάφερε να ξεπεράσει το πάθος του...

Ο Ησύχιος την τελευταία μέρα πριν την αναχώρησή του για τους ουρανούς, νίκησε

τον πειρασμό του και αγωνιζόμενος μέχρι τέλους δεν κάπνισε καθόλου. Η επιβράβευση ίσως του Θεού για όλα τα χρόνια του πνευματικού του αγώνα, πολύ περισσότερο κατά του μεγάλου του πάθους, επήλθε με την ευωδία του σκηνώματός του, η οποία έγινε αφορμή για μετάνοια όλων των μοναχών αλλά και του νέου ηγουμένου του μοναστηριού...

Όλοι τώρα ήξεραν ότι ο γέρων Ησύχιος θα εξακολουθούσε να είναι μαζί τους και θα συνέχιζε να τους «μιλάει» με την ιερή σιωπή του, όπως άλλωστε έκανε μέχρι τότε, πρεσβεύοντας πια για εκείνους...

Πηγή: synodoiporia.gr